

## Huoti Koski tuonilmaisiiin



Huoti Koski 1921-2002.

Karjalan Sivistysseuran johtokunnan pitkäaikainen jäsen, fil. maisteri **Huoti Koski** kuoli Helsingissä 28.1.-02. Hänen sukujuurensa olivat Pohjois-Vienassa Kiestingin Kämpelin kylässä. Siellä Huoti syntyi 29.6.1921 ja oli vasta puolivuotias, kun perheellä oli edessä pakomatka Kuusamoon. Perheen asuinpaikkoina siellä olivat Kortessalmi ja Kärpänkylä.

Huoti kävi kansakoulun Maikkulan pakolaiskoulussa, suoritti sitten keskikoulun oppimäärän Iissä keväällä 1938 ja hakeutui Rauman seminaariin. Sodan katkaisivat opinnot kahdenkin kertaan, mutta rauhan palattua opiskelu jatkui.

Huoti valmistui kansakoulunopettajaksi 1945 ja haki Ylitornion kirkonkylän koulun opettajaksi. Seuraavana vuonna hän suoritti ylioppilastutkinnon Tornion yhteislyseossa, oli puuhaamassa yhteiskoulua Ylitornioon, ja toimi hankkeen toteututtua koulussa kaksi vuotta opettajana, ensimmäisen vuoden johtajana.

Ylitorniosta Huoti siirtyi perheineen Helsinkiin, missä opettajan viranhoidon ohella suoritti filosofian kandidaatin tutkinnon Helsingin yliopistos-

sa pääaineenaan itämerensuomalaiset kielet. Maisterin arvon hän sai 1953.

Kun Huotilla oli jo kokemusta oppikoulun perustamisesta, hän joutui mukaan tähän puuhaan pääkaupungissakin. Mannerheimintien yhteiskoulussa hän sitten varsinaisen elämäntyönsä suorittikin.

Karjalan Sivistysseuran johtokuntaan Huoti valittiin vuosikokouksessa Helsingissä 1953, seuran sihteeriksi ja Karjalan Heimo -lehden päätoimittajaksi Vasili Keynään jälkeen kesäkuun alusta 1954. Laajalainen sihteerin toimi jaettiin 1956 osiin ja siitä erotettiin rahastonhoitajan ja lehden toimittajan tehtävät. Huoti jatkoi seuran sihteerinä, heimolehden toimittajaksi tuli Kosti Pamilo ja rahastonhoitajaksi Pekka Mattinen.

Johtokunnan jäsenenä toimiessaan Huoti oli aktiivinen ja aloiterikas. Hänen laajaa tietämystään tarvittiin monia kysymyksiä ratkaistaessa. Hänet palkittiin seuran ansiomerkillä (nro 44) 1976 sekä seuran pöytästandaarilla 1994, jolloin hän terveyteensä ja ikäänsä vedoten luopui johtokunnan jäsenyydestä. - SV

artikkelin, jossa hän muisteli pakolaiselämää, koulunkäyntiä Maikkulassa, ammatinvalintansa, sota-aikaa ja opiskelua Helsingin yliopistossa. - Jul-

kaisemme Huotin muistelukset uudelleen hieman tiivistettynä.



Omaelämäkerran laatiminen on jossakin määrin vaikeaa ja epämiellyttävääkin. Tulee helposti brodeerauksia, niin kuin ruotsalaiset sanovat. Kun tämän lehden päätoimittaja kuitenkin sellaista minulta pyysi, rohkenin tarttua asiaan.

Perheeseemme kuului isoäiti eli ämmö, ukko eli isoisä ja heidän kolme poikaansa, joista vanhin Janne oli naimisissa ja tässä perheessä meitä oli jo kaksi lasta. Tullessamme Suomeen helmikuussa 1922 olin ehtinyt olla Kämpelissä runsaan puoli vuotta ja varhaislapsuuteni vuodet Kuusamon Kortessalmella olivat varmasti samantapaisia kuin ne olisivat olleet Karjalassakin.

Ammö, joka kuului ns. starovieroihin eli vanhauskoiisiin, koetti ylläpitää karjalaista elämänmuotoa. Sunnuntaiaamuisin keräännettiin ämmön sänkyyn. Hän piti slavoniankielisen rukouksen ja sen jälkeen vasta aloitettiin päivät työt.

### Kouluikään ja Maikkulaan

Sitten tulin kouluikään, ja minnepä muualle kuin Maikkulan pakolaiskouluun oli sitten lähdeittävä. Sisareni, joka oli minua kaksi vuotta vanhempi, ehti olla siellä jo minua ennen.

Minun osani oli olla Maikkulassa viisi ja puli vuotta. Tuo oppilaitos, josta on paljon kirjoitettu ja kerrottu, oli ainutlaatuinen koko Suomessa ja ehkä koko maailmassakin.

Parasta oli näin jälkikäteen ajatellen se, että sisäoppilaitos oli meille oppilaille sopiva, merkityksellinen yhteisö: olimme kaikki pakolaiskotien lapsia ja kukin puhui omalla kielellään, aunusta, vienaa tai lyydiä. Henkilökuntaa oli niukasti – lapsia satakunta, opettajia vain kaksi, sitten isäntä, emäntä ja ruuanlaittaja ja tilapäisesti muuta apua, mutta tämä henkilökunta oli pakolaisia itsekin ja tiesi, mitä me lapset ajattelimme ja miten meitä piti hoitaa.

Tärkein asia Maikkulassa oli se, että siellä pyrittiin luomaan ja säilyttämään oppilaisissa karjalaisuuden kansallinen identiteetti. Myös se, että lapset oppivat siellä tekemään työtä, oli sinänsä arvokasta. Työt tiskasivat, olivat mukana ruuanlaitossa ja pyykinpesussa. Pojat hakkasivat puut, joita pa-

loikin paljon, kun vanhan kasarmin huoneet olivat suuria ja kylmiä. Kaikki sellaiset toimet, jotka olivat välttämättömiä jokapäiväisessä elämässä, tehtiin yhdessä pihansiivouksesta lähtien.

Koululäksyjen luku oli järjestetty niin, että illalla puoli-toista tuntia ennen iltapalaa koonnuttiin luokkiin opettajien valvonnassa valmistamaan koulutehtäviä.

Oli siunattu asia, että Karjalan Sivistysseura oli aikoinaan lahjoittanut Maikkulaan kirjaston, noin 300 teosta. Vuosittain se kasvoi uusilla kirjoilla, joita lahjoittivat monet oululaiset kauppiat ja kirjakaupat sekä useat kustantajat.

### Sortavalan heimojuhilla

Kesä 1934 muodostui tärkeäksi elämässäni. Olin päässyt tuolloin juoksupojaksi Pudasjärvelle Janne Rajamaan liikkeeseen. Rajamaa ja isäni olivat olleet oppilaina ikimuistoisella Kuusamon kansanopiston ensimmäisellä vuosikursilla ja heidän kesken oli syntynyt ikuinen ystävyys.

Kuinka ollakkaan, tuona kesänä vietettiin Sortavalassa suuret heimojuhlat. Pääsin sinne Kuusamon Karjala-Kerhon mukana kuorma-autolla. Mukana oli kauppias Rajamaakin. Perille päästyä hän antoi minulle sata markkaa taskurahaksi.

Minun kohtalokseni tuli esiintyä Sortavalan Seurahuoneella. Luin jonkin karjalannurteisen pakinan juurikkajärveläisistä ja bolshevikeista. Se oli niin vaikuttava, että ihmiset suorastaan itkivät ja nauroivat sitä kuunnellessaan.

Juhlan ohjelman kuului tietysti käynti Valamon luostarissa. Jerusalemin saarella tutuimme poikakotiin ja pastori Mitrunen, laitoksen johtaja, mainitsi siellä, että poikakodissa voi suorittaa kolmessa vuodessa keskikoulun ja pyrkiä sen jälkeen vaikkapa pappisseminaariin.

### Ei luostariin, -seminaariin

Kun sitten palasimme takaisin arkeen ja koulu Maikkulassa alkoi, rupesin miettimään: jospa minä pyrkisin sinne Valamon poikakotiin. Kenellekään asiasta mitään virkkamatta kirjoitin pappisseminaarin rehtorille – Varlomejeff oli hänen nimensä – ja kerroin, kuka

## Muutamia ajatuksia elämäni taipaleelta

Täyttäessään runsas kymmeniä vuotta sitten 70 vuotta Huoti Koski saneli kasetille (ai-voihalaus oli vienyt kirjoituskyvyn) Karjalan Heimoa varten

olen ja mitä minulla on mielesäni. Ei mennytkään kauan, kun vastaus saapui. Kun kirjeen päällä oli lähettäjänä Sor-tavalan pappisseminaari, niin opettaja Matti Kälviäinen oli avannut kirjeen ja kutsui minut sitten puheilleen vaatien selitystä. Kerroin aikomuksestani, mutta opettajani piti mahdottomana ajatusta, että menisin luostariin. Hän katsoi, ettei luonteeni sovellu sellaiseen ja että parempi olisi pyrkiä esim. kansakoulunopettajaksi.

Niin siinä lopulta kävikin. Keväällä 1935 meitä lähti Maik-kulasta kaksi poikaa pyrkimään Iin keskikouluun ja meidät molemmat hyväksyttiin pääsyko-keissa. Näin alkoi 3-vuotinen opiskelu Iin keskikoulussa. Ta-loudellisesti se oli vaikea aika, mutta kun tein kesät lujasti töitä Iijokisuun tukkierottelulla, selvisin kaikesta hyvin.

Seuraavaksi pyrin Rauman miesseminaariin, jossa saattoi keskikoulupohjalta valmistua kansakoulunopettajaksi neljäs-sä vuodessa. Syksyllä 1938 suoritin pääsykokeet ja aloitin opiskelun Rauman säästöpan-kista saamani lainan turvin.

Ensimmäinen opiskeluvuo-si meni hyvin. Suurimman osan seuraavasta kesästä oli Petsa-mossa töissä Liinahamarin sata-massa. Asuin Parkkinan koulul-la, missä setäni Lauri Koski oli opettajana. Syksyllä läksin muutamaksi viikoksi linnoitus-töihin Viipurin lähelle. Sitten al-koi seminaarin syyslukukausi, mutta tuli YH:n aika ja - sota.

## Sotavuosien kokemuksia

Seminaari sulki ovensa ja minä ilmoittauduin vapaaehtoise-na talvisotaan. En ehtinyt rinta-malle asti, vaan oli koulutuskes-kuksessa, kunnes taas välirauhan aikaan seminaari aloitti uudestaan toimintansa vähäksi aikaa.

Jatkosodan alkaessa sain, kun oli tavallaan reservissä, valkoisen lapun ja siinä määrä-yksen matkustaa heti Limingan emäntäkoululle, missä joukko-ja koottiin. Minut määrättiin heimosoturien omaan joukko-osastoon, Prikaarti Kuussaa-reen, jota parhaillaan koottiin Kajaanissa. Monia Maikkulan poikia siellä kohta tapasinkin.

Sodassa olin vajaat viisi vuotta. Noilta ajoilta haluan muistaa yhden asian. Maalis-kuussa 1942 oli palaamassa aseveljeni kanssa lomalta. Jou-duimme jäämään lomalaisau-tosta pois Vuonnessa, josta oli määrä seuraavana päivänä jat-

kaa Vuokkiniemeen yksik-köömme. Sanoin erälle asevel-jelleni, että nyt hihtelemme tuosta Kuittijärven lahden poikki etsimään äitini kotitaloa.

Löysimmekin talon, johon tuntomerkit sopivat. Se oli oi-keastaan mökkirähjä, ovi auki ja ikkunat rikottuna. Millä varmistua, että se oli juuri oikeaa paikka? Kun kiipesin tikapuita myöten vintille, löysin sieltä rojun seasta kirjeen, joka oli osoitettu Mehvo Kossijeffille, äitini vanhimmalle veljelle. Sil-loin olin varma, että tämä oli äitini lapsuudenkoti. Olin hyvin liikuttunut. Toverini, pohjalai-nen alikersantti, kysyi: "Itketkö sinä"? Vastasin, että muuten vain tuli paha olo. - Tästä tapauksesta olen kertonut vain äi-

dilleni sitten aikanaan kotilo-malle mentyäni.

## Ylioppilaaksi ja yliopistoon

Sodan päätyttyä lopetin se-minaarin ja olin valmis opetta-ja. Hain virkaan Ylitorniolle, kaiken varalta. Punaisen valpon toiminta aiheutti levottomuutta karjalaisissa ja niinpä ajattelin, että tuolla kaukana olen lähem-pänä länttä ja Eurooppaa.

Ylitornion vuosina luin yli-oppilaaksi 1946 ja kahden vuo-den kuluttua aloitin opinnot Helsingin yliopistossa. 10. syyskuuta 1948, jolloin yliopis-to syyslukukausi avattiin, oli siihenastisen elämäni ihmeelli-sin päivä.



Unelma Konkka, tiedenainen ja runoilija (kuva: Kalevalaseura/Pirjo Mäkilä).

## Kalevalaseura palkitsi tutkija Unelma Konkkan

Monipuolinen karjalaisen perinteen tutkija, inkeriläissyntyinen Unelma Konkka on saanut ensimmäisen Kalevala-seuran palkinnon.

Palkinto, joka on suuruu-deltaan 10 000 €, jaetaan joka kolmas vuosi ja myönnetään henkilölle, joka on tutkimuksil-laan tai taiteellaan tehnyt kansanrunoutta, Kalevalaa ja kansallista kulttuuria merkittävällä tavalla tunnetuksi.

Unelma Konkka on toimi-nut 20 vuotta tutkijana Petros-koissa tiedeakatemian kielen, kirjallisuuden ja historian insti-tuutissa. Hän tehnyt vuodesta 1945 alkaen useita perinteen-kuuretkiä Vienen, Aunuksen ja Tverin kyliin. Itkuvirsiä hän

ryhtyi tutkimaan 1960-luvun lopulla ja työn tuloksena val-mistui urauurtava teos karjalaisista riitti-ituista. Teos Ikuinen ikävä ilmestyi Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kustanta-mana 1985. Unelma Konkka toimittanut ja pääosin on kir-joittanut myös teoksen Du-hovnja kultura segozerskih karel (Seesjärven karjalaisien henkinen kulttuuri), joka ilmestyi 1980.

Unelma Konkka tunnetaan myös runoilija. Hän julkaissut runokirjoja (mm. Virran tuolla puolen, Heijastuksia) sekä ni-mellä että salanimellä. Hänen runojaan on julkaistu useissa lehdissä.

Ensin kuuntelimme rehto-rin avajaispuheen yliopiston suuressa juhlasalissa ja sitten marssimme akateemisessa kul-kuessa Suurkirkkoon. Juhla-saarnan piti tuleva arkkipiispa Martti Simojoki. Olin syvästi liikuttunut ja iloinen siitä tun-teesta, joka oli sielussani, kun ajattelin, että minä, pakolais-nuorukainen kaikkien kohta-loitten jälkeen, sieltä Kuusa-mon Kärpänkylästä lähteneenä ja pahnanpohjimmaisena ollee-na astun näillä samoilla mar-moreilla, joilla Suomen suuret ovat astuneet.

Toinen ikimuistoinen päivä oli se, kun saavutin lopputut-kinnon. Olin jättänyt laudatur-työni ja ollut viimeisessä tentis-sä. Määrä oli, että kirjallisen tentin jälkeen on suullinen kuu-lustelu ja sen prof. Lauri Ket-tunen piti kotonaan Pakilassa.

Minin sinne ja kolmisen tuntia kesti tämä loppuselvitte-ly hänen kanssaan. Sen jälkeen hän pyysi opintokirjani ja kir-joitti siihen: laudatur, erinomai-set tiedot. Sitten hän ojensi kä-tensä, onnitteli ja kehotti jatka-maan samalla ututteruudella työtäni tieteen ja erityisesti Karjalan tieteen hyväksi.

75 vuotta täytti 19.4.02 rouva Aino Lähde o.s. Kallio Hyvinkäällä. Aino on Vuokki-niemen tyttöjä Pirttilahdesta. Sota-aikana hän oli Alpo ja Nina Sailon perheen kotiapu-laisena kotikylässään, ja lähti sitten loppuvuodesta 1943 opettajansa suosituksesta opise-kelemaan Äänislinnan lähelle perustettuun Hiilisuon emäntä-kouluun. -Jatkosodan päätyes-sä Kallion perhe siirtyi Suo-meen, ja täällä kotipaikaksi tuli Hyvinkää.

Aino on ollut aktiivisesti mukana karjalais-toiminnassa. Hän on mm. Vuokkiniemi-seu-ran perustajajäsen.

Kerttu Lahtinen o.s. Hau-kilahti kuoli 25.1.-01 kotonaan Bro'ssa lähellä Tukholmaa. Hän oli syntynyt 3.11.1926 Yli-lissä, minne hänen vanhempansa siirtyivät isän synnyinseu-dulta Oulangan Soukelon ky-lästä 1923. Äiti oli syntyisin Vartiolammin kylästä. Vanhem-pien mukana oli tällöin vanhin poika Matti, joka kaatui jouk-kuenojohtajana talvisodassa helmikuussa 1940.

Talvisodan aikana ja jatko-sodan alussa Kerttu oli pikku-lottana, jatkosodan loppuvai-heessa lottana kotiseudullaan

# 2001 parhaat kyykkätulokset

**Miesten A-sarjassa** +27 lyöneet: Mika Peiponen, Nurmes ja Tapani Lipsanen, Savonlinna. +26 lyöneet: Peiponen Mika, Helsinki ja Olli Lampi, Lahti. +25 lyöneet: Tero Kivistö, Kylmäkoski, Ossi Lehtikainen, Joensuu, Anssi Valtonen, Kylmäkoski ja Juha Rajasuo, Pielavesi.

**Miesten B-sarjassa** +26 löi Katalkin Antero, +25 lyöneet: Ari Kautto, Kuusankoski, Seppo Juntunen, Iisvesi ja Jani Päivinen, Juuka, +23 lyöneet: Juha Mikkonen, Ruovesi ja Juha Vainikainen, Keitele.

**Ikämiehet yli 60v:** +27 löi Juho Karhunen, Helsinki, +25 lyöneet: Altti Rosnell, Nakkila ja Keijo Peiponen, +24 lyöneet: Kalle Paajaste, Helsinki, Olavi Silvennoinen, Parikkala, Niilo Onatsu, Siilinjärvi, Keijo Hotokka, Mikkeli, +23 lyöneet: Voitto Pulkkinen, Äänekoski, Erkki Manninen, Imatra, Pentti Karvonen, Porvoo ja Markku Ahola, Kuusankoski.

**Naisten M-sarja:** Juntunen Riitta, Juuka +27, Terttu Parkkonen, Sauvo, +25, Sisko Hotokka, Mikkeli +21 ja Metsola Eila, Sauvo +21.

**Naisten A-sarja:** Liisa Nousiainen, Helsinki +18, Iiris Lasinen, Imatra +15, Mirja Kiviniemi, Sauvo +14, Ester Taskinen, Savonlinna +13.

**Naisten B-sarja:** Helvi Heinonen, Varkaus +17, Tuire Rautio, Sauvo +16, Pirjo Rautiainen, Mikkeli +12, Irma Ukkonen, Lieto +12 ja Leena Lipsanen, Savonlinna +10.

•Tuloksen +29 ovat lyöneet Esko Rautiainen, Kuopio, +28 Pekka Tähtinen, Tampere, Viljo Tanskanen, Juuka, Joni Rautiainen, Helsinki ja Timo Purkunen, Joensuu.

•Tuloksen +27 ovat lyöneet Pentti Peiponen, Kuopio, Väinö Oksman, Helsinki, Jyrki Juvonen, Imatra, Veli-Pekka Juvonen, Imatra ja Valeri Kononen, Helsinki.

## Talvikyykkä uutisia

### KSS:n kyykkäkerho talvikuukausien pelit 2002.

MM-sarja: 1) Väinö Oksman 20 + 19 = 39.

MA-sarja: 1) Erik Tallgren 19 + 17 = 36, 2) Sakari Hirsso 16 + 15 = 31, 3) Raimo Kononen 17 + 11 = 28, 4) Raimo Sappi 8 + 6 = 14.

MB-sarja: 1) Veijo Nousiainen 16 + 2 = 18, 2) Matti Tynkynen 6 + 6 = 12, 3) Juhani Denisov 10 + (kesken).

MV-sarja: 1) Viljam Nappu 21 + 18/7,5 = 46,5, 2) Kalle Paajaste 21 + 21/3,5 = 45,5, 3) Oskari Toivokainen 18 + 9/

+6 = 33, 4) Paavo Rahikainen -8 + -7/7 = -8, 5) Ilmari Honkala 6 + -/+9,5 (kesken).

NM-sarja: 1) Raili Oksman 12 + 9 = 21,

NA-sarja: 1) Liisa Nousiainen 20 + 20 = 40.

NM-sarja: 1) Marita Zimaldina 12 + 12 = 24.

NV-sarja: 1) Hilikka Nikkola 6 + -6 = 0, 2) Maija Halenius -16 + -18 = -34.

Juniorit: 1) Santeri Hämäläinen -2, 2) Oskari Hämäläinen -12

### Jatkoo sivulta 60

ilmavalvonta - ja puhelintehtävissä.

Kerttu meni naimisiin 1948 omalta kotikylältä olevan Yrjö Lahtisen kanssa (kultahääät kts. KH 1-2/1999). Pariskunta jäi hoitamaan Kertun vanhempien maatilaa vanhusten avuksi. Perheeseen syntyi seitsemän lasta. Kertun harrastuksiin kuuluivat mm. käsityöt, nuorempana pyhäkoulun pitäminen kotonaan sekä myöhemmin hieronta. Sokeritauti pakotti hänet 1988 siirtymään Ruotsiin muuttaneiden lasten luokse. Tällöin hän joutui pyörätuolin käyttäjäksi. Monien vaikeuksien kestämisestä Kerttu sai voimia Sanasta, rukouksesta ja uskovien yhteydestä.

### NIILO HAUKILAHTI

Kauppat. maisteri **Matti Harrela** täytti 50 vuotta Hyvinkäällä 2.2.-02. Matti on sukujuuriltaan aunukselainen, seuramme johtokuntaan kuuluneen

Mikko Harrelan poika. - Mikon esittelyn me vielä muistamme hyvin: kun karjalaiset eivät tunteeneet hänen uutta sukunimeään, niin hän lisäsi: "Mie olen kuldahammas Haidukaisen poigy Aunuksen Tuuloksesta".

Onnittelumme isänsä kaupapolkujä kulkevalle pojalle.

K. PAMILO

**Leo Filippov** kuoli kotonaan Mujejärvellä vaikeaan sairauteen 24.2.-02. Hän oli syntynyt 18.3.1942 Repolassa Mikko (Simonpoika) Filippovin ja Marfa (Pekantytär) Lukinin perheeseen.

Leon äiti Marfa o.s. Jaakkonen (12.9.1901-14.8.1979) oli kotoisin Saarenpään kylästä. Isoäitinsä Tatjanan puolelta Marfa Filippova oli Haukka-saaren Pottosia. Leon isä Mikko Filippov (20.11.1897-24.12.1954) oli syntynyt Virrankylässä. Leolla oli seitsemän vanhempaa sisarusta, kaksi veljeä ja viisi sisarta, joista Irina asuu edelleen Repolassa.



Leo oli uutera karjalaisen heimohengen puolestapuhuja ja karjalais-suomalaisen ystävyystoiminnan edistäjä. Hän oli edustajana ensimmäisessä Karjalan keräilyssä Aunuksessa sekä toisessa Petroskoissa 1992 pidetyssä Karjala-kongressissa. Hän oli myös Suomi-Venäjä -seuran Mujejärven piirin johtajana seitsemän vuoden ajan.

Työelämässä Leo toimi aluksi Repolan metsäteollisuuskeskuksen palveluksessa ja opiskeltuaan Pietarin korkeakoulussa hänet valittiin Mujejärven piirin nuorisoliiton ensimmäiseksi edustajaksi vuosiksi 1966-1971.

Kansanedustajana Leo Filippov toimi yhteensä 20 vuotta, ja sen jälkeen hän oli Mujejärven veropäällikkönä eläkkeelle lähtönsä saakka 2001.

Vapaa-aikoinaan Leo viihtyi parhaiten hänelle tärkeän perheen parissa ja kalastellen Lieksajärven maisemissa.

Leo Filippov oli hyvä karjalainen, jota jäivät kaipaamaan sisar Irina, puoliso Maria, lapset Irina, Leena, Mikko ja Marina perheineen, kolme lastenlasta sekä laaja heimolaisien ja ystävien joukko rajan molemmin puolin.

HEIKKI PALASKARI

Fil. kand. **Eero Autio** kuoli 13.3.-02 Varkaudessa 77-vuoden iässä. Hän toimi siellä opettajana vuodesta 1948 eläkkeelle jäämiseensä saakka.

Eero Autio loi merkittävän tutkijanuran kalliopiirosten tutkijana. Hän julkaisi useita kirjoja, mm. Karjalan kalliopiirokset (1981), Kultasarvipeura ja sen klaani (1993) ja pääteos Kotkat, hirvet, karhu: permiläistä pronssitaidetta (1999).

Monilla tutkimusmatkoilla hänelle tulivat tutuksi Äänisen ja Vienanmeren kalliopiirokset, Kuolan kalliokuvat sekä Uralin luolat, joiden kalliopiirokset ja niihin liittyvä esineistö olivat hänen viimeisiä kiinnostuksensa kohteita.

**Helmi Alanne** kuoli 12.12.-01 Rovaniemellä 78 vuoden ikäisenä. Hänen vanhempansa Isak ja Elena o.s. Ahava olivat syntyneet Uhtualla. He muuttivat viime vuosisadan alussa Rovaniemelle, jonne Isak Afanasjeff, myöh. Alanne, perusti sekatavarakaupan.

Kodin perintönä Helmi Alanne oli saanut kiinnostuksen Karjalaan ja erityisesti Uhtuun. Siellä hän kävi useita kertoja ja sai hyviä ystäviä.

**Korjaus.** KH:n edellisessä numerossa Kosti Pamilon muistelmissa toimituksessa oli sekoitettu kauppaneuvos Juho Kuosman toisen polven kauppaneuvokseen Kauko Kuosmaseen. Toinen virhe koski Ville Lahelman tekemää leikkiväilyä; Karjalan Heimon tilaajamäärä kasvoi yli 2 000, ei 200, rajan. Siinä on iso ero.

**Kirjoitukset Karjalan Heimon seuraavaan numeroon (5-6/2002) pitää lähettää toimitukseen 10.5 mennessä. Älkää unohtako perheuttisia ja karjalaistapahtumia!**